

دل بالو

رفیق مراد

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ
عدالت روڈ، کوئٹہ

(c) All rights are reserved.

اے کتاب ۽ درائیں حق گوں بلوچی اکیڈمی ءانت۔
بیداء اکیڈمی ۽ رضاۓ کش ایشی ۽ مواد اچھاپ گت نہ کنت۔

دل بالو

(شاعری)

رفیق مراد

ء 2019

ISBN # 978-969-680-097-2

نہاد: 100/ کلدار

بلوچی اکیڈمی ءاے کتاب میراث پرنٹنگ پر لیس کراچی ۽ چھاپ کنانینگ ٺشنگ گتگ۔

نامدات

منی بانگیں چک

بی بی مہلب

۶

ناماء

لڑ

<u>تاكديم</u>	<u>سرگال</u>	<u>شمار</u>
9-----	دل بالو---زاہد عابد	
11-----	دودانک---رفیق مراد	
13-----	1- تر امن پہر کا شمشٹگ منارا بے حال کن	1
15-----	2- نہ چمّاں واب شپاں نہ دل ء کرار روچ ء	2
16-----	3- دل بالو	3
18-----	4- اے جمبرانی دوئیں ترمپ نہنگ ء ہاربہ باں	4
19-----	5- جہاں ء یکلیں حساب ء دراہیناں رب نہ کنت	5
20-----	6- در پر دراما چلنچو قیامت گارکتگ	6
21-----	7- ساچان ء نو دیں مر چیلیں موسم شرابی یے	7
22-----	8- جبر کہ راستیں کنئے سربیت قلم چا گردء	8
23-----	9- پر چا ارواح منی تو اب ء زندگ نے	9
24-----	10- پہ شیشکگی ء گلہ ایں موسم دوبیگاہ ہیں	10
26-----	11- زندگ بہ کنت واجہ خدا بیانے پیر باں	11
28-----	12- دل بندیں پہ دیدار ء تئی یک ء دور وچ انت	12

- 13۔ باریں کئی ڈردا نصیب، کپ ایت ڈروٹ 29
- 14۔ داتہ نیا ٹلگے تو زبان دو سے پنگکیں 30
- 15۔ ما پروشنگاں گلاس ہشراپ مارا تو بے ایں 31
- 16۔ بچا اپنوا ینگو آنگومہ کن و شیں مو شمے 32
- 17۔ دپ بے دوچ و تی چہ زبان گنگ ببو 33
- 18۔ قدم کہ چست کتگ آجوانی جنگ ہما 34
- 19۔ بر تو روک کتگ سینگ ہماں آس منی 35
- 20۔ من دیریں در پہ در زندگی تی را ہے 36
- 21۔ زندگی واہ گانی چار را ہے 37
- 22۔ چومہ بیت رازاں دل ہ در بہ کن ے 38
- 23۔ پ من امروز ہ جاوریں روچ 39
- 24۔ پ تی دانکی ہ ز راں دائم 40
- 25۔ من نزانت مسکراہاں منی زہر بئے 42
- 26۔ منی دل ہ دتے و تی دل ہ بر نوں 43
- 27۔ ہمیشہ انت را ہ عشق ہ تیچ ہ تاب 45
- 28۔ نوں چد گیش من حبر نہ کناں 46
- 29۔ سوت 47
- 30۔ گوشے چوچار دھی ماہ ہ در اتکہ 49
- 31۔ مان آڑینت پاد ہ سواں ہ کپتاں 50

- 32۔ گوں من کہ گلہ ایں منی دوزواہ دوروج بیت 51
- 33۔ پچ نہ منت بیلاں چگردی جنگل 52
- 34۔ سنگتی پڑاٹ ہزر یاتی نہ بیت 53
- 35۔ ڈیہہ آسے منے روک ہ جمبو ریں 54
- 36۔ تئی کہ ماہ ہ روچ ٹھہلانی ہلاں بوت ہ شست انت 55
- 37۔ دل ہ را پا ہو ہ دز تگ زبان گبکھے جتگ 56
- 38۔ آس ہ انگار ہ دامن ہ بستگ 57
- 39۔ تئی غماں کند گ زہیراں ہ قصہ جتگ 58
- 40۔ پر شتگیں دل کتگ امانت من 59
- 41۔ وہ چہ گویا ک ہ بند انت 60
- 42۔ ہماں میں سستگ منا وہ ہ چتو دور کتگ 61
- 43۔ انچیں شہرے بہشت ہ رنگ ہ جنت 62
- 44۔ ما گوں گلہ ایں جندا پچ نئے میاری تو 63
- 45۔ نہ مناں تئی نہ مناں حاکمی ہ 64
- 46۔ نہ ٹک ایت شپ چو گوشے 65
- 47۔ سر پتگ کرنے بیت منزل ہ سرناہ باں 66
- 48۔ منی نصیب جہہ بہ جنت ہ دا بہ کنت 67
- 49۔ بے چاڑ بے چاڑ ملور ملور نے گپے است 68
- 50۔ پچ نہ کت پہ دتا گوں تو عشق ہ کدیں 69

- 51۔ رید گیں جز ماں مئے و فاداری زور مہ جن 71
- 52۔ چشیں سوتگ من ہمراہ ء پلہ دنت 72
- 53۔ وتا یوک و ت بے کناں دل نہ گوش ایت 73
- 54۔ گوں من تر انے محتا جیں چے زاتگ 74
- 55۔ نہ زاتگ عشق ء تئی دوز ہیں عذاب رسیت 75
- 56۔ نا کندہ منی حیالاں کپیت نا کندہ ترانگ ء 76
- 57۔ اے چونیں بختے سد سالمی ایں واب ء ایں 77
- 58۔ تو پر چا بد برے راستیں گپ ء زہر کنے 78
- 59۔ ہو دگہ وہ دء و تا چہ منا آزاد کنے 79
- 60۔ منے دوار ہنکین گپتگاں بدال مرچاں 80
- 61۔ غلامی ء منا جبست کن 81
- 62۔ ہردے دوست ء منارا ڑخصت کت 85
- 63۔ نہ زاناں چون رازی بیت زمانگ 86
- 64۔ سر گرنوں کہ روز ردین ٹھیگاہ ایں 87
- 65۔ ہمدل ٹھہراہ ء سنگت ماء تو 88
- 66۔ چونیں نوبت ٹھ دو رے ہر کس گیش نے 89
- 67۔ تو نے تہنا دگہ پہ چم نہ دیستگ 91
- 68۔ ما کپتگاں تئی تزانگ ء آس ء دو ٹکریں 92
- 69۔ امبر ٹھ گوستگ تکے جندو تی پیر کلتگ 93

- 70_منا بے حال بے کن سد بر 94
- 71_تو انگ نے چہ ہمارا ہے ہمارا ہے برو 95
- 72_اچ مہ پُرس چہ منا عہد ڈل قصہ 96
- 73_بام ڈاتگ تئی کہ وفاداری 97
- 74_حامد میر نام 98
- 75_اچھر نہ روت زبان ٹپ چیر دنیگ نہ بیت 99

دل بالو

منی ہندء ورنا نئیں شاعر فیق مرادء منتء گراں کہ وقی شعرانی اولی دپتر
 ”دل بالو“ په منی پئیں نا بزانٹ نا بلدے مجبورے کت کہ من آئی شاعری سرا
 چیزے نبستہ بہ کناں۔ دو سے سال پیسر فیق مرادء یک دو شعر منی دیما گوستگ
 ات بلنے پدا راجیں مدد تے پد منے نند نیاد نہ بو تگ آت۔ انا گتہ یک روچے منا
 فون ٹے کت کہ من وقی شعرانی دپتر چھاپ کنگا اوں تو بیا بچارے من باز بہانہ کت
 بلنے منایلہ یے نہ دات۔

من شُت اوں واجہ گس داں فر ہاد قاضی ہم ندوک آت۔
 رفیق مرادء کہ لہتیں شعر منی دیما ونت من حیران ہبکہ بو توں کہ منا چشیں
 جوانیں ہمسا ہکیں شاعرے است بلنے اپنخو وہ بو تگ من نہ زانٹگ۔ پدا لہتیں روچ جے
 پد کہ وقی شعرانی دپترے کپوز کت منادات من ایشی راس رجم ونت۔

زند ہ مرگ نیام ہ مہر ہوشام پروشگ تزاںگ سا گے ”دل بالو“
 پیدا ک کتگ۔ لاچاریں زند اڑ جنجالیں گیشگ، وہ د گاماں ہمراہی کنگ انچائیں

گپے نہ انت۔ داد کر زایت و رنا یئیں شاعر رفیق مراد کہ اے دزا جیں سفراء پ منزلي
 شوہارء گوں لجمیں میت ۽ وئی اوی گام ایر کتگ۔ منی بسات ۽ نہ انت کہ من سنگت
 رفیق مراد، شاعری، ستاء بہ کنان، اے کارء یک زانتکار ڪوٽا سے بہ کنت۔
 من اے گپ، الٰم گوشائ کہ رفیق مراد اگاں وئی گاماں ہے وڑا بہ دار
 ایت انشا اللہ ذروت پ و ت نامے در کارایت۔

راہد عابد

2016 مئی 11

دودانک

مناچه کسانی ء شاعری ء سک بازحب ۽ واڳ بوتگ۔ بلئے من نداشتگ
 کہ شاعری چون بیت ۽ شعر چون نبستہ کنگ بیت۔ نتیکہ من بلوچی ء وانگ زانتگ۔
 مادو سے سنگت بوتگیں و ت دل ۽ شعر نبستہ کتگ ۽ یکے دومی ۽ کرس او نتگ ۽ یکے دومی ء را
 دلبڑی داتگ ۽ واہ واہ کتگ، بلئے ما سر پدنہ بوتگاں منے یتگ ء نامی ایں شاعرے
 اُستاد اقبال یار مراد انت۔ گڑا ما ہماي ۽ گورا شتاں کہ مارا شاعری ء بابت سر پد به
 کنت۔ واجہ ء شاباش انت، دلپروش ۽ نہ کت ۽ انگت دلبڑی یے دات ۽ گوشہ
 ۽ وقتی زبان ء الٰم ہیل ہے کن ات۔ ہے پیا اُستاد اقبال یار مراد ء مارا شعر ۽ نبستہ
 کنگ ۽ سر ۽ سونج کت۔ مدد تے ۽ پدم ما شعر ۽ نبستہ کنگ ہیل کت۔

وہدے کہ من شعر ۽ نبستہ کنگ ہیل کت مناسک حب ۽ واڳ بوت کہ منی
 شعر اُنی کتاب چھاپ ۽ شنگ بہ بیت گڑا ہما وہدے یک کتابے چھیر آباد ۽ نوکاپ ۽ نام ء
 چھاپ ۽ شنگ بوت۔ من وقتی یک شعرے واجہ زاہد عابد ۽ دات کہ منی شعر ۽ نوکاپ ۽
 چھاپ کنا نئین۔ زاہد عابد ۽ بزاں منی شعر چھاپ کنا نئین۔

وہدے من وقتی شعر نوکاپ کتاب ۽ دیست مناسک بازوشی بوت۔ منی واڳ پڻ وانگ ۽
 نبستہ کنگ ۽ گلیش بوہان بوتاں۔ اے دور ۽ بزاں سن 2000ء ما عطا شاد ڏگری
 کالج ۽ یازد ہمی جماعت ۽ وانگ ۽ اتائ۔ پدا ہمے حساب ۽ زندگیں مدد تے ۽ پدم من ۽

فرہاد قاضی دُچار کپٹ گوشت ۽ کتے شعرانی کتاب کدی چھاپ ۽ شنگ بیت که
تراؤ دیریں تو گوشتگ کمنی شعرانی کتابے چھاپ به بیت۔ پدا قاضی ۽ دڙائینت تئی
کتاب کدی درکیت گلٹا من گوشت فرہاد جان تو گواه کن ٿئے من کجا ۽ کتاب کجا۔
بلے فرہاد قاضی سر پنه بوت منا سکین یئے دات۔ بزاں فرہاد قاضی ۽ واجہ زاہد عابد
دلبدیانی مُزِّانت ڳلڊ سراں من بلوچی اکيڻدی ۽ واکدارانی هم منت ۽ گریں که آہانی
کمک ۽ وسیله ۽ منی شعرانی اوی کتاب ”دل بالو“ منے بیتگ ۽ کوه یئے نام ۽ چھاپ
بوتنگ ۽ شمنے دست ۽ انت۔

رفیق مراد

20 اپریل 2016

ترا من پهکا شمشنگ منارا بے حال کن
نوں چہ تو دل منی پذشنگ منارا بے حال کن

اے دل من یکے ء داتگ ترا چہ مددتے ساری
ودار ء پھ منی نشنگ منارا بے حال کن

ہزار گلگریں، نزارگ ء نہ انت پیم ء
چہ دست ء دل تئی لگشتگ منارا بے حال کن

کجام زبان ء تو پکھم ات حدا بزانت باریں
زمین ء دل وتنی مُشتگ منارا بے حال کن

من زہر وارتگ تئی غم نہ بوتگاں سگ
وتا تئی حاطر ء کُشگ منارا بے حال کن

برو تو پہ وتا، نوں من روائ وقی پیا
ترا ہزار براں گوشگ منارا بے حال کن

ترا ابید پر انت سرجمیں دوار رفیق
نوں ہوٹگ واگء ہشتگ منارا بے حال کن

نہ چمّاں واب شپاں نہ دل ء کرار روچ ء
تئی حیال ء مُجانی تھا من گار روچ ء

تو امیں انسریت بیتگ بیا شپے په من
ترا کہ گپ ء حبر گوں من کنت میار روچ ء

من لکو پاد تئی اوشتاتگاں اہمل راه ء
نیا تک نے پر تو کتگ سر جمیں ودار روچ ء

ملاریں لُنٹ تئی دوشی چُک ایتاں واب ء
نہ پرشتگ انگت منی دیدگاں خُمار روچ ء

مثال نیست تئی ہمسائیگی ء حانواڈہ
تنیگہ گوشائ نہ کپتگ تئی توار روچ ء

تئی دمک ولیں دجنت عاشق ء ریق رپے
تئی شیپ گپتگیں بیکانی سیاہ مار روچ ء

دل بالو

دل بالوتئ کوهء سک وش انت ندارگ

دل بالوتئ کنڈگ لائقء چارگ

دل بالوسرا گورتگ تئ موسی ہوراں

دل بالوتئ ہارکتگ امبراں گوراں

دل بالوتئ شیپ ڦور ٻیں سبز کھیراں

دل بالو بلے چمنی بازارء چه دیریں

دل بالوتئ زید ڏور ٻیں سبز ٻهاریں

دل بالوتئ کوش گوشے کش ایت ٹھماریں

دل بالوتئ شیپ ۽ سکلین شوانگ ۽ داشنگ

دل بالومني نزڙ ۽ رگ تيوگ زاتگ

دل بالوئي دامن ء ميشاني قطار ۾

دل بالوئي هر گورا هنكين ۽ دوار ۾

دل بالوئي کوه ۽ سک وش انت ندارگ

دل بالوئي کندگين لائق ۽ چارگ

* دل بالو منے ميگ ۽ کو ٻه ۽ نام انت - *

O

اے جمبرانی دوئیں تر مپ نہنگ ء ہار بہ باں
منے کچ ء گلبرء ڈن ء ڈگار بھار بہ باں

نہ بیت کے منی پیم ء چوتئی عشق ء
تئی ہدوک منی یتگ ء ہزار بہ باں

اے جنگ ء باج براں مادریں وقی ڈیہہ ء
ما پسگ گل بلوچانی سرچار بہ باں

حدا برات تئی در ملک ء گلہ ء بزنجاں
رفیق وائے وطن حشکیں دڑچک ء دار بہ باں

O

جہاں ء یکیں حساب ء دُر پیناں رب نہ کنت
برو برو کہ ترا منے گریبی تب نہ کنت

تو انچیں جاہے منا دڑوہ ات ء یلہ داتگ
چو بے وفائی تئی پیا کم نسب نہ کنت

ہماہاں چک یاتاں تئی لُٹ پینگیں ہردو
ہما دل انت منی کہ شراب طلب نہ کنت

دل ء تئی چونیں بہ گوش گلہ ء گزارے است
چو گُب ء گُب وتا کس بے سوب نہ کنت

رفیق توئے کہ ترا شات نہ بیت زبان پہ من
منا توار کدی کس بے لقب نہ کنت

O

در په در ما چېنچو قیامت گار کتگ
آپ نصیب ء مارا گوں و ت گار کتگ

ہمسا ہگی منتگ ناں که سیادی تئی
وہد ء دلاني مهر ن محبت گار کتگ

بی بی ء درائینت ڈن ء عرفات ء
آدم من تو دُور جنت گار کتگ

گوادر بخششات بے پونزان اس واجہ تو
کلیں راج په دزوگ ن سیاست گار کتگ

دیر گوسته آنچو مارا در ملک ء
تئی شمشوشگ رنگ ما تربت گار کتگ

ما رفیق بدحالیں چېنچو پر دیس ء
وہد ء اے منے قدر ن قیمت گار کتگ

جناءِ نامۂ

ساچان ۽ نودیں مرچیگیں موسم شرابی یے
زانال بہ پٹ ایت سنگتے مردم شرابی یے

منئ پیمیں مونسانی تئی دیم ۽ چے بسات
ڈور دا تگ تئی نگاہاں کہ یکدم شرابی یے

آنچو ملاراں چم نباں چارگ گوں منا
بالاد ۽ تئی گنوک کنت دڙوشم شرابی یے

شریں بچکے بیتگ ۽ پارسا یے کئ گشیت
پیداواراں حنا ۽ دوئیں چم شرابی یے

ڈوری بہ مانیت متنیگ ۽ تئی دائم ۽ رفیق
روچے کنت جزمائ مارا تئی غم شرابی یے

O

حبر کہ راستیں کنئے سر بیت قلم چاگرداء
زبان گنگ منی کور انت چم چاگرداء

جہان ء مردم گری بیرگ ء ششگ مرچی
نه کنت زیماں دل ء یکے ملم چاگرداء

نه منگ نز ء منی سیاد ء وارثی دھرء
کنگ سلام ء علیک مرچی ہشم چاگرداء

کہ بذات مہتل نہ بیت برات ء گشت ء خون ء چہ
وت بہ کن واجہ حُدا منے پہ رحم چاگرداء

حسین ؋ کربلا ء کم نہ انت دیار منی
کہ بدء ہر کسی تپنگ ء زہم چاگرداء

رفیق ما گچلیں دوری ؋ مرچی آماچیں
چہ جند ؋ دامن ؋ تُرس ایت مردم چاگرداء

O

پرچا ارواح منی تواب ۽ زندگ ٿئے
کس نہ داریت تئی کہ تب ۽ زندگ ٿئے

روچک ۽ گُرڻگیں پُروشیں بیا محبت ۽
دنت گواہی ۽ کئے مگر ب ۽ زندگ ٿئے

دل نہ چنڈیت کدمی مرگ، باندات ۽ منے
زندگیں ما به جزم داں صبا زندگ ٿئے

دُراہیں دنیا رفیق مُرت په لائج ۽
تہنا یکیں توئے بے مطلب ۽ زندگ ٿئے

پ شیشکی ء گلہ ایں موسم دو بیگاہ ایں
حیرانیں کہ کجا برو مردم دو بیگاہ ایں

پاد داشتگاں نیاۓ وئی نیاد جاہ ء تو
ستگ منارا چہ وتا یکدم دو بیگاہ ایں

یکے وئی نصیب ء مہ کنت ء ترا مہ بارت
دل کپتہ انجو کنت منی وہم دو بیگاہ ایں

گند ء گدارے بیت یا طوفانے پہ منا
جنت بیرگ ء کہ راستیں منی چم دو بیگاہ ایں

رد دنت دل ء را بارت په بچکندا گے منی
ڈُریں نگاہ ہے چار ایت نا محرم دو بیگاہ ایں

تو کہ بہشتیں نیاد کتگ گوں من بند و تی
امروز گوشے په منا جہنم دو بیگاہ ایں

چمّانی قدح اس چو منا تئی ملار دنت
چرس ء جناں من ایوکا دو دم دو بیگاہ ایں

یک آنت زمین ء آزمان په من گوشے رفیق
آرام ء نیلاں سہنے تئی غم دو بیگاہ ایں

زندگ بہ کنت واجہ حُدا بیائے پیر باں
یا قسمت ۽ نصیب پدا بیائے پیر باں

شپ روچ نشتگاں من تسللا دیاں دل ۽
صدبر تئی واناں کاگد ۽ بیائے پیر باں

ناں است جند ۽ سُد ۽ سما ناں زمانگ ۽
تئی گاراں تزانگانی لد ۽ بیائے پیر باں

تئی دل بہ چڑ ایت گند ۽ گدارے منے بیتگ ۽
تئی سر کدی کپیت ادا بیائے پیر باں

لوگ لوگ ء گرداں چکوں عصا گون آنت په ترا

من چو فقیر ء کشائ صدا بیانے پیر باں

موتك کاراں تئی حیالاں کپاں من کسانی ء

چمّانی ارس شل آنت چو دزدء بیانے پیر باں

بے صبریں ارواه باریں رفیق نندایت الیوک ء

تئی انتظار ء دانکہ کد ء بیانے پیر باں

O

دل بندیں پہ دیدار ء تئی یک ۽ دوروچ انت
نیلاں زہیر مارا ء تئی یک ۽ دوروچ انت

پہ من نیاریت حال ۽ سلامے حرام بہ بات
اوئے بات ذگوہار ء تئی یک ۽ دوروچ انت

ہمسا ڳلی ۽ بکلیں دہ ۽ بیست سال بیت
من اش کُناں توار ء تئی یک ۽ دوروچ انت

دردار ھٹک ۽ بیتگ ۽ مردم وتا گوش انت
یکے نیت کار ء تئی یک ۽ دوروچ انت

داتگ زبان نیائے رفیق چارگ ۽ منی
من نشتگاں ودار ء تئی یک ۽ دوروچ انت

O

باریں کئی ڈردا نہ نصیب ۽ کپیت ۽ روت

بختا ورے ۽ زان ۽ نصیب ۽ کپیت ۽ روت

ما چم ہزار ۽ داشتاں نہ کپت قسمت ۽ منے

ماں یکے ۽ ارزان ۽ نصیب ۽ کپیت ۽ روت

آلہوت حراب نیت ۽ شیطانیں کنت منی

شپ روچ جنت جان ۽ نصیب ۽ کپیت ۽ روت

من تو اگاں بہ لکاں ڈزاں چہ بیتگ ۽

چہ پے گوش ایت زمانہ نصیب ۽ کپیت ۽ روت

آپ ۽ نصیب ۽ گند کتیا زانتگ ماہ جبین

یک مردی ۽ ایران ۽ نصیب ۽ کپیت ۽ روت

سر گوپ رفیق مارا گوں آستونک ۽ گواٹ بہ کن

سُہریں کدی بشانگ نصیب ۽ کپیت ۽ روت

O

داتگ نیا ٹنگ نے تو زبان دو سے پپتگیں
پہ من گوشے کہ آخر زمان دو سے پپتگیں

آزمان ء چیرا روح ء سرا ذگریں کپتگاں
بدواہاں منی سوتگ گدان دو سے پپتگیں

پاد کیت ء نندیت بیتگ ء دیوان ء مجلساں
جنت چلپیں منارا شگان دو سے پپتگیں

پُرسین زد ء میائیں ما کہ لگور دل
برواناں کش اتگ تئ کمان دو سے پپتگیں

دور داتگ درد ء انچو جتائی ء تئ رفیق
منی دل نہ کش ایت آپ ء نان دو سے پپتگیں

O

ما پُروشتنگاں گلاس ۽ شراب مارا توبہ انت
باریں چے پیاں قبر ۽ عذاب مارا توبہ انت

لیکن برا نہ زانتگ ردی ۽ پہل بکن
گوں تو پدا سوال ۽ جواب مارا توبہ انت

دستے نہ شہار ایت لوگ چے لوگیں تئی فقیر
مرچی نہ زور ایت کیے ثواب مارا توبہ انت

نا محمرے ۽ تریں چو بانوری ۽ تئی
پشک ۽ گشان چینک ۽ تناب مارا توبہ انت

په من خداۓ جند انت به بخش ایت اگ منا
بازاں گناہ نہ بنت حساب مارا توبہ انت

سپخ نہ جنت رفیق مسلمانی کیے ۽
ما پُشت داتگ پاکیں کتاب مارا توبہ انت

O

بچا اپھو اینگو آنگو مه کن وشیں موسمے
برو شیشلکے دام بہ کن وشیں موسمے

آزمان مان شاتگ بہار میچیں جمبراں
ہوشکا وگیں زمین باں چمن وشیں موسمے

بے حال بئے زمانگ ۽ چہ زنگ ۽ گلہاں
یک ۽ دو دم چرس ۽ بہ جن وشیں موسمے

دل انچو مانیں زنگے بہ ریچاں دوئیں دل ۽
جاہے بہ نندال تو ۽ من وشیں موسمے

داں کہ رفیق گھتی مه بئے باندا روچ تو
پنج صد ۽ پہ چم مہ جن وشیں موسمے

O

دپ ۽ به دوچ وٽی چه زبان ۽ گنگ به بو
اے چاریں روچاں به گوازین جہان ۽ گنگ به بو

زمستان قهریں گوزر ایت جنت مُدت ۽ روئیں
بہ نند چو بلک ۽ لوگ ۽ نیوان ۽ گنگ به بو

حدا برات اے غلامی ۽ گلہ ۽ برنجاں
بہ پنڈ دائم وٽی چنڈیں نان ۽ گنگ به بو

دو پوستیں وہد ۽ مہ کن کسی گلہ ۽ پچھر
بزان جند ۽ وٽی زندمان ۽ گنگ به بو

مہ لوٹ حق ۽ تئی لاش کپیت مُرگاپ ۽
بہ گوش ماں ذریگتیں اے نوجوان ۽ گنگ به بو

کہ مان رِتکگاں لشکر رفیق یزیدانی
حسین ۽ کربلائیں مکران ۽ گنگ ببو

O

قدم کہ چست کتگ آجوئی ء جنگ ء ما
 چو دور نہ دیاں ہلو ہالوئی ٹپنگ ء ما
 ما شست سالیں تئی زوراکیانی آماچیں
 ترا نوں ڈیہہ ء وقی نیلاں پچ رنگ ء ما
 ہزار سر پھ منے ڈیہہ ء حاترا قربان
 تئی نہ تُرساں کدی پاہو ء چہ دزنگ ء ما
 داں میل نہ دیت منے بادگیر ء ماڑیاں پلیں
 اے کوہاں دھم ء چو وپنگیں پنگ ء ما
 بہ سوچ ء مان بہ دارئے منے گلڈ کاں کاشین
 نہ بنداں دستاں نہ ننداں چوگ کر ء گلگ ء ما
 رفیق نوں جہہ جتگ او بادگاں کہ بالاچ ء
 اے ڈیہہ ء لوٹاں ترا برٹنیں ہر سنگ ء ما

O

بہ رو تو روک کتگ سینگ ء مان آس منی
ترا گوں مرچی ء پد سنگتی ہلاس منی

دل ء ڈگار ء مرادے من کشتگاں پرتو
تو اجھیں مان کتگ واہگاناں داس منی

اناگہ کپت نگاہ ہے تئی شربتیں چھاں
شراب دست ء لگشت شیشگ ؋ گلاس منی

منا سلام نہ کنت کس اے چاراٹگ وہدء
کہ پُچھ درتگاں ء سستگاں سواں منی

تو تہنا گوں من رفیق و ششیاں ہم دست نے
سکی ء کوپگاں بند ایت منارا براں منی

O

من دیریں در په دراں زندگی تئی راه اے
سراۓ تلگ چینچو سفر زندگی تئی راه اے

اے عہدء کاروان دَور دنت منارا رُنگرا ہے
کپاں من زاناں گسر زندگی تئی راه اے

منارا ہر دُکیں پاداں وتی جواب داتگ
جتگ من زور ستر زندگی تئی راه اے

کپاں پرشان گوں تئی ڈیک دراناں دیوالاں
نه بیت قصہ حبر زندگی تئی راه اے

ما باج نہ بُرتگ مرادانی منزل اے په وتی
قلم منے بوتلگاں سر زندگی تئی راه اے

من سر جناناں رفیق ایوکا سی سالیں
نه کپتگ کسی نظر زندگی تئی راه اے

O

زندگی واہگانی چار راہ یے
دل منی شے مُرید ۽ درگاہ یے

ٹُن ۽ ہیئتاریں دیدگانی پُروش
چم ۽ دو چم بہ کن بیا بیگاہ یے

داں ہماں تیں تو چہ منا دورئے
پہ منا روچ پیتگ ۽ ماہ یے

جل اتائ منزل ۽ پہ عمرے بیت
دست نہ کپیتگ منارا ہمراہ یے

بلکیں من تو رفیق بیں یک دل
مارا تائیدے بہ دنت مُلا یے

O

چو مه بیت رازاں دل ء در به کنئے
 چیریں عشق ء منی پدر به کنئے

په من آ روچ قیامتیں جزمائیں
 تو منارا دل ء چہ در به کنئے

مارا تئی مولم ء زہیر کش انت
 یا نصیب تو پدا واتر به کنئے

زندۂ گوازینیں سرجمیں تہننا
 یک برے بس تو ہم سفر به کنئے

کاروان منزل ء رفیق رسیت
 تو وتا دانکہ گیگ ء گور به کنئے

پہ من امر و زرع جا در میں روچ

دوست جتنا بوت چہ منا ہر دیں
 بے کرا رءُ بے کرا ری تلو ساں
 راہ و تی چو مثل ء کوراءِ میم نہ کت
 سار تیں بیگاہ تا موری آمان شانت
 سرمنی منزل ۂ رنگرا بیں راہ ء کپت
 چہ ہے بے ساری آ
 کہ نہ دات کش ۂ تسلل ایے
 بہ سہر ۂ اں من کمکے پہ و تا
 پچ نہ دیست مرد مے پار سائیں
 کہ بہ کنت زرد اں منے ۂ بور آماچ

پتئی دانکے آز راں دا گم

پتئی دانکے آز راں دا گم
 زندگی چہ من اُنچو گستاخ
 مرچاں نئے آتر اپ ہمنی شہر
 کوش تی لکشیں دڑھبا تانی
 گیر منا انگت کیت ہما بیگاہ
 زر تگ آت تو منا گوں آمبا زاں
 رہ سراں پل ٹنڈگانی مان
 مثل ء بانور ہ بو تگ نے ہم نیاد
 تو پری زرد ہ در کجا کائے
 تو کتگ جا گہہ مثل ء ارواه
 تو گوں آروس لیک اتگ دنیا
 پہ وتاہ شستے ماہیں دُردا نگ

تو کجا پہ منا بئے گموار
 کرتگاں واہشت ہتماہ تئی پیلہ
 قادر عرش تئی گلیں زرد
 پ تو سارت کش ایت کوش بیگاہ
 پ منا سہب نو د آس شنزراں
 پ تئی دانکے ہزار دا گم

O

من نہ زانت مسکراہاں منی زہر بئے
ماہیں دیم ۽ گرئے چہ من دل ۽ قہر بئے

مُدّتے بیت منارا گوں دل گزان ے تو
ہردے گندے منا کشک ۽ واتر بئے

ناز ۽ نخرہ مہ کن حُسن ۽ شرِنگی ۽
عاشقانی چہ حیراتاں بے بہر بئے

کس سلام ۽ علیکے ترا ہم نہ کنت
جند ۽ چاگرد ۽ بے مال ۽ بے زَر بئے

گپ نہ زورے ہُداء ترا واہنگ
بے وفاتیں رفیق تو کدی شر ٻئے

O

منی دلء دتے وتنی دلء بر نوں عشق بس انت
 رضاکیں چې من ترا او دلبر نوں عشق بس انت

چو مجھ یاتاں گلھی مای، جوہان ۽ باطن ۽
 دلء منئے واڳ په دڙشتاں جنتر نوں عشق بس انت

تو هرچاں نیادی ۽ عاشقانی روئے ۽ کائے
 دلانی زاناں کئنے بئے ۽ شر نوں عشق بس انت

من پُروشنگ مجلس نه نندال هچبر گوں دھوکه بازداں
 وفا ۽ گنجیں پتاگک پٿر نوں عشق بس انت

فرہاد ء شیرین ؎ کوہنیں جنگ جا ہے اش کُتگ من
منئے شگرِ انت انگت سلامتاں سرنوں عشق بس انت

اے انچیں دورے کہ سنگ ؎ دیوالاں گوش ہم پر
نہ بیتیں آ پیم کتگ ما پیسر نوں عشق بس انت

درا دل ؎ دلبرانی شہر ؎ ترا ماں دیریں
حدا ؎ نام ؎ رفیق واتر نوں عشق بس انت

O

ہمیشہ انت راہ عشق، پیچ ہے تاب انت دل، مزن کن
مسافر منے پیمیں بے حساب انت دل، مزن کن

چو پھر کس، مہ بند کس ہم برو سہی نہ انت
اے وہ مرچاں کہ سک حراب انت دل، مزن کن

گس، دپا تئی کد انت ہے اوشتاتگ گوں عصاء
فقیر، دستے بے شار ثواب انت دل، مزن کن

جبر نہ بیت دو زبان، چھریں گوں مان بندیت
منا آ مرچاں گوں ہم جواب انت دل، مزن کن

چتوڑیں مہمان جاہے سر منے اناگہ کپتگ
کہ روچ، بنگ، شپ، شراب انت دل، مزن کن

رفیق مہ چار تو منی غربی، بے وسی،
دل، مان ہر کس واقی نواب انت دل، مزن کن

نوں چد ۽ گیش من حبر نہ کناں
اے دل ۽ راز ۽ گپاں در نہ کناں

انچیں چاگرداے زور پرمائیت
تو به گش من نشه ستر نہ کناں

توبہ زندیں به گندئے گپے بیت
من کدی گوں ترا سفر نہ کناں

کینگے انچیں بلوچی لاب ۽
تئی شگاناں من در گزر نہ کناں

دل وتنی سٹک ۽ دل ترا داتگ
من رفیق چو ترا ہنر نہ کناں

سوت

من حیراناں گوں من چیا دوست زہریں
 نیت په من مرچاں دلء رخ ء قہریں

من ولد نزاناں وراں ساہ ء سوگند
 نہ سہی ایں دگه گپے ء اے منی جند
 بس ہمینچو من گنداراں وتا ڈورے داشتگ
 ہدا شاہدیں کہ من پچھی نہ گوششگ
 منی ساہ ء کپ ء دل ء منے دو بھریں

انچیں ناسرپدے آ جبر پچ نہ ژوری
 نوں ماشا اللہ رُستگ ء بوتگ آ سوری
 ہدام ہمسراں گوں وئی دوست نند ایت
 منی پچھکانیں ء شہک دنت، کند ایت

منا بیرگ ء جنت شگان تھر تھریں
 نپر پر کتگ من دو سد رندا گیش ء
 جبر عجّ نہ سگ ایت گدایت چوماں ریش ء
 آگپ ء وڑا نہ انت حسڈے کتگ نوں
 نہ بیت گوں من وشان کہ ضدے کتگ نوں
 نہ چار ایت نگاہ یے منا پُر مہریں

ہماں داں گوں من کہ گستاخ دُورئے
 من زنگ ء جنان ء تو زنگ ء نہ زُورئے
 کپوت ء چو نالاں ماں کایاں تئی یاد ء
 رفیق بے ترا جان ملور انت زیادہ
 من تینگاں مدام چکلاں جوڑ ء زہریں

O

گو شے چو چار دهی ماہ ء درا تگ
 دُچار کپته منا راه ء درا تگ

ترا په پشکے پر گپتگ من الٰم
 اگال دوچے چو کولواه ء درا تگ

تئی نوں آہ گ ڻ گزیوگ نه دنت کار
 منی ڪنٹ یل کتگ ساہ ء درا تگ

پدا زَمِبل زہیرانی تئی بد ۽
 چو نوکی دل غم ۽ چاہ ء درا تگ

رفیق اللہ بزانت باریں کجا انت
 چداں ٻلک ء چار ماہ ء درا تگ

O

مان اڑینت پاد ۽ سواس ۽ کپتاں
گوں پچیں دیدگاں آس ۽ کپتاں

تئی زدیں مارا گشਟگ آت کمو
چم منی شگریں وtas ۽ کپتاں

ما دوئیں سیاد ۽ وارشیں دوریں
مرچی کہ ما پ شناس ۽ کپتاں

باریں چینچو ما جماعت ونگ
سر بلئے چادر ۽ داس ۽ کپتاں

در نہ کپت ٿئے ادا بیارے شوہاڑ ۽
من تئی جیگ ۽ چو لاس ۽ کپتاں

ترند آت انچو تئی دیدگانی کیف
من رفیق یکیں گلاس ۽ کپتاں

O

گوں من کہ گلہ انت منی دوزواہ دو روچ بیت
پ من گوشے کہ محشرانت دنیا دو روچ بیت

چمّانی اُردگ ریتگ انت رہچاری ؎ تئی
تو نیائے گوں منا کننے وعدہ دو روچ بیت

مان شانتگ دیدگاں منی کوراسی ؎ شپ ؎
وتی پیش نہ داشتہ مارا تو جلوہ دو روچ بیت

کمپان تئی اپیتکیں چو پر سیگیں لوگ ؎
کپتگ تئی توار ۽ چڑکه دو روچ بیت

بحتاورے نہ من ایت ادا گپ ؎ یکے ؎
دم بُرگک ما پہ بی ۽ واجہ دو روچ بیت

اللہ بزانت باریں کجا رپتگ ے رفیق
ویرانیں بے تو لوگ ؎ تئی پیڑگاہ دو روچ بیت

O

پچ نہ منت بیلاں چگردی جنگل ء
در پہ در ویلاں من گردی جنگل ء

من پمیشکا برف ء بستگ کُلڈ کے
آس دنیں جان ء سردی جنگل ء

دڑچکے ء وپتگ شکاری ساگ کے
ماں سروں ء سیدے تردی جنگل ء

کئے تئی زیماں بہ ساطیت کوہی بود
نیست مرچاں مردم دردی جنگل ء

باج نہ بارت حون واریں رستراچ منا
نشتگاں من پہ تمردی جنگل ء

چہرگ ء جنت تئی انارکانی رفیق
چاراٹگ شر روچ ء زردی جنگل ء

O

سُنگتی په ذات نہ ژریاتی نہ بیت
دژمنی تئی نہ منی براتی نہ بیت

ساعنتے لوگ ء ترا مہمان کنگ
لوٹ نے واجہ سانگ نہ زاماںی نہ بیت

کئے بہ دنت دشتراء عہد ء چاکرہ
چو مرید ء داد نہ سوغاتی نہ بیت

آنچو عشق ء تئی منا ابدال کنگ
اے وڑا نیموں نہ گواٹی نہ بیت

نشنگ نے تئی دست گھٹاء آں رفیق
ڈیہہ ء پچبر چو منے آراتی نہ بیت

O

ڈیہہ آے منے روک ۽ جمپوریں
چم بند آنت اے حاکم ۽ کوریں

نوجوان زہم جتگ تو په راج آے
مال ۽ مت تئی چرس ۽ باپوریں

حون چراغ آے بلاں شہیدانی
باندا منے گلڈک آے تاموریں

منے بلوچانی مڈی ۽ میراث
کچ ۽ گوادر قلات ۽ پنجگوریں

تو دے ہم رفیق مہ بو مہتھل
تئی مرادانی منزلے ڈوریں

O

تئی کہ ماہ ء روچ ٹھہلانی ہلاس بوت ء شُشت انت
منی اے واگہ دل ء دُرستیں آس بوت ء شُشت انت

رسیناں راز ء تئی بانوری ء الٰم جاہے
ہوار گوں گواٹ ء تئی بوہ ء باس بوت ء شُشت انت

ماں آگاہ آنت منی چم ء دل ہما پیم ء
توام سیاہیں شب ء چاریں پاس بوت ء شُشت انت

من چینچو میناں تئی جُھلا نکی ء زیر ء عشق ء
ترا من شرّی ء دوشی شناس بوت ء شُشت انت

دل ء چہ انگت نہ جُنجز ایت رفیق تئی کوہیں غم
چہ دیکم ء حالیگ شرابانی تاس بوت ء شُشت انت

O

دل ء را پاہو ء دزتگ زبان ء کُبلے جنگ
تئی قولان بندیگ کتگ زندمان ء کُبلے جنگ

حدا بزانت کدی لڈتگ چداں باریں
پدے نہ گواہیت پیڑگاہ ء باں ء کُبلے جنگ

چکرے سر درا مرچاں زمانگ ؋ موجر
کتگ تو پیتی ؋ توکا گشان ء کُبلے جنگ

دل ء اے دیدگاں چے من پُل ات نہ کنت کسے
تئی محبت ء انچیں اے جان ء کُبلے جنگ

منا رفیق کتگ عمر ؋ قید ء دور داتگ
تھاریں کوٹی ؋ توکا جہان ء کُبلے جنگ

O

آس ۽ انگار ۽ دامن ۽ بستگ
زندگی یار ۽ دامن ۽ بستگ

تو په سر گپتگ نئے کتیا مرچی
ٹیکی یے شار ۽ دامن ۽ بستگ

اچ روئے گامے ۽ جن نئے چکے
چیا بے وار ۽ دامن ۽ بستگ

نوں کجا عشق ۽ چیر باں من تو
راز رازدار ۽ دامن ۽ بستگ

کہ رسیت ہر کس ۽ نہ انت چیزے
مہر وفادار ۽ دامن ۽ بستگ

آپ کپتگ زمانگ ۽ آنچو
ننگ کلدار ۽ دامن ۽ بستگ

گنجیں مہر ۽ بھارگاہ ۽ رفیق
دل تو سیاہ مار ۽ دامن ۽ بستگ

O

تئي غماں کند اتگ زہيرال قصہ جتگ
 روچ ڦ شپ گوں تئي گيرال قصہ جتگ

بند ڦ تائيد ڦ دم بُرت گور ڦ بندگ ۽
 پچ نه دات زيارت ڦ پيرال قصہ جتگ

محچٽگ لوگ ۽ کوکارے ہمساڳ ڦ
 زاناں کپٽگ پڻے شيرال قصہ جتگ

نام اير آنت شهيداني راجدپتر ۽
 شيل سريں سرپٽگاں تيرال قصہ جتگ

رپتاں آ ايڪمنين دور ڦ نوبت رفیق
 نشگ ديوان کتگ ميرال قصہ جتگ

O

پُر شنگلیں دل کتگ امانت من
دوست ء ادا بیارے داں قیامت من

پہ مرادے کناں کجام روچ ؎
پلیں دشتر ؎ ذرعت زیارت من

چہ دل ؎ درکت دوشی شر دوست ؎
دست نہ اوشی ؎ ہبیل ؎ عادت من

گوں دل ؎ دیست ہر دوئیں چماں
ساه ؎ کپ عشق ؎ تئی کرامت من

کار پداں اے دل ؎ رفیق بوتاں
پیم ؎ دنیا ؎ شر بد عادت من

O

وہد چے گویاک ء بند انت گنگاں مردم سرجمیں
ما نہ ماراں کسی درداں منے پچ آنت چم سرجمیں

اے دل ء تئی تراںگانی مچکدگ ایرہت نہ بیت
باں بدل کایاں رواں اے سال ء موسم سرجمیں

من شپ ء روچ گول اتاں دنیا ء چاریں گنڈنہ دیست
تئی چیدگ ء آہوگیں بالاد رنگ ء دڑوشم سرجمیں

گلڈی ء داں منزے مہتل نہ بوٹگ دل منی
گوں نزوریں کوپگاں تئی نرٹگاں غم سرجمیں

سرپدئے تو عادت ء ہیلاں اگاں دلبر منی
تئی حیالانی کتاب اوں ونگ ما ہم سرجمیں

زندگی دور انت تنگیہ پرچا ایرجیگ ے رفیق
تئی مراد حاصل دل ء روچے الٰم سرجمیں

O

ہمائیں سستگ منا وہد ء چہ تو دور کنگ
 تئی زہیراں منا دیدگاں چہ کور کنگ

ترا ہزار سلام! انگت پہ من کلمانٹ نے
 منارا لعنتیں چتو من ساری سور کنگ

من زاناں جیڑاً ٹک شپ روچ وئی دل پہ من
 تو باز غم کنگ، جند وئی نزور کنگ

من لاپ ء ڈوزپیں دست ء دراں، ڈیہی آں
 اوئے من باتاں و تارا ترا چہ دور کنگ

چہ جند ء ساہگ ء تُرساں وئی رفیق دام
 اے وہد ء آنچو منا بے دل ء لگور کنگ

O

انچیں شہرے بہشت ئے رنگ ء جنت
دل تئی انگت غمانی چنگ ء جنت

مارا گج ایت تئی دوری ئے یاتاں
شانتلے نالگے نندی دزنگ ء جنت

اِش گُلگ ساہ ئے کپ دائم ء گیدی ء
تڑ ایت ڈوبار ایت مارا منے زنگ ء جنت

تئی زہیراں کلگ انچو برباد رفیق
نشیگ شپ روچ شراب ئے بنگ ء جنت

O

ما گوں گلے ایں جنداء پچ نئے میاری تو
چہ شزار و تی زنداء پچ نئے میاری تو

چو مریداء عبدالیں سوکاء حاتیاء عشقاء
داغ داگ هر بنداء پچ نئے میاری تو

نوں چتور ہمراہ باں پادۂ دل منی پر تو
من تی دیما شرمندہ پچ نئے میاری تو

دل منی ہمائیں کہ باطناء چہ بیگناہیں
دیست ترا کہ بچکندا پچ نئے میاری تو

دانکہ استاں امروزاء گوں و تانہ باں پیوست
اچھو کت تی گورگندا پچ نئے میاری تو

جت رفیق نگاہاں چہ تیرے شل سریں دوشی
تو منی دلۂ بنداء پچ نئے میاری تو

O

نہ مناں تئی نہ مناں حاکمی ۽
گلامی بس انت مارا الٰہی ۽

اگاں منے بوب ۽ بالشت ریک ۽ سنگاں
ترا ھم واب نیستین ڄنجی ۽

ترا ما یوسفی گتب ۽ رسیناں
مه چار منے بے وسی ۽ ساکمی ۽

ترا چون پہل کناں منے دل نہ من ایت
تو گٹ ۽ بُرٹگ مارا مردمی ۽

بلوچ راج ۽ رفیق کہ لانک بستگ
نہ کنت اوپار تئی نوں ظالمی ۽

O

نہ ٹک ایت شپ چو گوشے سنگ ء سیاھ ء اوشتاتگ
 ماں دار ء پاد په تو دل صبا ء اوشتاتگ

چتوڑ ٹھینتگ حُدا زانت پے پیم کتگ رازی
 وتنی آ گپ ء سرا چلپخو ماہ ء اوشتاتگ

اے دہر ء آنچو بنی آدمان کتگ لاچار
 حیا ء نیادی ء جند ء بہا ء اوشتاتگ

منا گوں ظاہر ء نیست کس ء دژمن داری یے
 زمانگ په من مدام گوں سلاہ ء اوشتاتگ

ہے کہ شپ کناں من کایاں ایوکا په تو
یک اسپیت پوشے تئی لوگ ء راہ ء اوشتاتگ

بیا کہ بلکیں تئی رو ء مہتل انت ارواه
ملکمومت دیریں دُچاریں گوں ساہ ء اوشتاتگ

ہَوْسِين عشق ء تئی چہ زبان ء گُنگ رفیق~
پاہو ء لوپ ء بہ چار بے گناہ ء اوشتاتگ

O

سربتگ کرنے بیت منزل ء سر نہ باں
ہر دوئیں پاد منی آبلہ سر نہ باں

نوں من زاناں منا ٹُن جنت یا دوزخ گُشیت
گاراں ویرانگیں جنگل ء سر نہ باں

بیا بہ بر گوں بہ بند دوست ء تو بیتگءَ
ھو کپودر منا بانزل ء سر نہ باں

چو کہ گرام بستگاں اے تئی واجہءَ
ملک ء جوہان ء دان شانتل ء سر نہ باں

من سفر کہ مرادانی بستگ رفیق
چے گوزیت منے دل ء بے بلا سر نہ باں

O

منی نصیب جہہ بہ جنت حُدا بہ کنت
 منا وتنی دل ء بہ دنت حُدا بہ کنت

پمیشکا کنٹگانی عاشقاں مدام
 من زاناں پُل گھمُر انت حُدا بہ کنت

مه جن چو یک ء ٹکیں دیدگاں وتنی
 دل ء منی اے ٹپ گد انت حُدا بہ کنت

حیال بہ کن اے رہننائی بیتگ انت
 دمانی ء دل ء پُل انت حُدا بہ کنت

عشق و ت دلانی قاضی ایں رفیق
 منا گوں آ نکاح بہ کنت حُدا بہ کنت

O

بے چاڑ ۽ ملور ملور ملورئے گپے است
جان ۽ یا کہ زرد ۽ دُورئے گپے است

تئی ہمائیں تنگے گپتگ دیدوکاں
جوراں پہ من کیف بلور ۽ گپے است

ستگ مارا پہکا مرچاں یل داتگ
بدواہاں گوں ہور ۽ تورئے گپے است

ارس نہ اوشتاں پرچہ چمماں بانور ۽
گلڈی ہمسنی بندیں سور ۽ گپے است

جند ۽ پاد آترزاپاں رفیق باہند کنتے
دل منی تو سک لگورئے گپے است

O

چج نہ کت پہ وتا گوں تو عشق ؎ کدیں
 تو میاری نئے چہ منا دوست ردیں

اے دل ؎ تو منی شر تریں بئے شکار
 روپے بیائے دپ ؎ دیدگانی زدیں

شانتگیں ماہری مہر ؎ دام ؎ منی
 دیم ؎ کاڑے گلیں روت ؎ چک ؎ پدیں

گوں من گپے بہ جن یا کہ بچکندگے
 مرچی لُنطاں تو پذخ ات وقی کاگدیں

وہدے گپاں جہاں ؎ بہ چاراں رفیق
 من تو زوت چیلکیں مثل ؎ ساد ؎ سدیں

O

ریدگیں جزماں منے وفاداری زور مہ جن
زندگاں داکہ مانیت منے یاری زور مہ جن

جھڑ نہ بڑاں داں منے سرا دوست، دوری،
کم نہ باں زرد، رنج، آس گواری زور مہ جن

دئے لگام انگت تو دل، چم، واہگاں
کیت تئی روچے نوبت، باری زور مہ جن

چو کہ مانشاتگ سیاہ شپیں عہد، جمبراں
پد منی جزماں بیت سر، گاری زور مہ جن

گوں ترا مُلا، پ، دم، چُپاں منے رفیق
دراہ نہ بیت ہچبر عشق، بیماری زور مہ جن

O

چُشیں سوٽکه من همراہ ؎ یلہ دنت
 چداں چے بارت گوں راہ ؎ یلہ دنت

زماںگ دائم ؎ زوراکیں آنچو
 چہ مارا سند ایت دوزواہ ؎ یلہ دنت

دل ؎ چونیں چتگ تر سے امُل ؎
 منا گِند ایت وئی راہ ؎ یلہ دنت

ترا پہ چون رفیق من پھر بندال
 وفا جند ؎ نہ بیت ساہ ؎ یلہ دنت

O

وتا ایوک و تا بہ کناں دل نہ گوش ایت
من ترا رُنخت بہ کناں دل نہ گوش ایت

منی ہر شپ بہ نندےِ دڑاہی ؎ تو
ترا قیامت بہ کناں دل نہ گوش ایت

ترا داگے بہ پچ ایت چے بروسہ
ترا الوت بہ کناں دل نہ گوش ایت

منا پیرانی تائیداں نہ دات کار
نوں قبرزیارت بہ کناں دل نہ گوش ایت

رفیق من رہگوڑی ایں مردے آں
گوں ترا محبت بہ کناں دل نہ گوش ایت

O

گوں من ترانے محتاجیں چے زانگ
 کاڑانی آ سرتاجیں چے زانگ

گران بہائیں داب ء لڈگ تئی کپوتی
 گامگیجاں کمگی رواجیں چے زانگ

وہد تو ایں عیش ء حشرت گوازینگ
 دار ء بزگ چلپھو راجیں چے زانگ

دمبرگ ما منزل نیت ایں اوستانی
 زندگی چو دُور دزاجیں چے زانگ

پرڈنگ چو چپھل ء مپتہ رفیق
 دوستی ء منے نا علاجیں چے زانگ

O

نہ زانگ عشق ء تئی دوزہیں عذاب رس ایت
دل ء قرار منی ناکہ چمّاں واب رس ایت

سگ ء چو واجہ ء چمداراں پ دپارے
توئے کہ شپ روچ ترا پتگلگیں کباب رس ایت

گنوک ے دل تو منی گنڈگانی شیدائے
اے شالکوٹ انت ادا سر پتگلگیں گلاب رس ایت

دل ء مزن کن سفر بلے نزیکیں عشق ء
دلانی کاروان ء کشک ے پیچ ے تاب رس ایت

اے سر چتوریں رفیق شہرے ء منی کپتگ
نہ پان ے بیڑی یے نہ چلکیں شراب رس ایت

O

ناںکه منی حیالاں کپیت ناںکه تزانگ ء
اپچو منا شمشیگ منی دُر ء دانگ ء

ہر سہب ء مہلہ دست ماں دست بوتگاں دوئیں
آ روچاں گیر بیار شٹاں من تو وانگ ء

دانکہ بلوچی دوداں منے بندیگ تو بہ بئے
مُندریک ء تو بزور منی پہ نشانگ ء

حال ء گرے منی نہ جنئے زنگے تو منا
بدل ترا اوں اچ من کتگ اے زمانگ ء

زہگانی واجہ آنت منی مرچی ہسروک
واب ء نہ گندال انگت من سہریں بشانگ ء

پرچہ رفیق دل تو وقی وارگ دام ء
امروز ء غم ہلاں نہ بنت حون ء شانگ ء

O

اے چونیں منی بختے سد سالی ایں واپ ؎ انت
امروز ؎ وشیں لذت په من چو عذاب ؎ انت

بے مہری ؎ طوپان ؎ انچو منے سرا گورنگ
اے دل چومنی حشک ؎ ویرانیں گیا ب ؎ انت

شر دربار سبق ؎ رہشوئی ؎ باندات ؎
منے دل گوں دگہ جاہے بس چم منے کتاب ؎ انت

مارا په بڑگیں راج اُمیت پے پے داریت
دیوان داعم ؎ منے گوں کیف ؎ شراب ؎ انت

در ملکی مہ بات ہچیر منی دژمن ؎ ہم بخت ؎
ہرشپ ما وقی گوستگیں روچانی حساب ؎ انت

اے گنجیں رفیق مُلا کجا وار دینت مارا
جنت کہ حداوند ؎ نیکی ؎ ثواب ؎ انت

O

تو پرچہ بد برئے راستیں گپ ؎ زہر کنئے
منی گدین نے دل ؎ زیمیں طپ ؎ زہر کنئے

ہے کہ من تو دوئیں سرگراں بچار جا ہے
یلہ کنئے تو منا راہ ؎ کپپ ؎ زہر کنئے

پ باندا پتو وتی داراں چے دل ؎ امیت
نہ زانئے مرچی وتی راست ؎ چپ ؎ زہر کنئے

چتور سر اتلگیں اے چاریں روچاں گوازیں ات
رفیق وتا گوں وتی ساہ ؎ کپپ ؎ زہر کنئے

O

ہو دگه وہ دے وتا چہ منا آزاد کنے
ترا کہ مطلبے بیت تو منارا یاد کنے

کدی من گندال وئی کورگانی بیگاہ دے
منی بشانگ دارئے منارا داد کنے

تو است مندئے ترا شاپیں قادر داٹگ
منی چو پیمیں غریبیاں چے پیم دیاد کنے

نوں بھت کپتگ تئی عقل دے کاریل داٹگ
گوں وشنیتکاں وئی شہر دے نند دے نیاد کنے

تئی آنچو مہری آں تریاکیں دیدگانی رفیق
منا موائی کنے بیرگ دے بر باد کنے

O

منے دوار ۽ هنکین ٳش گپتگاں بدال مرچاں
 ما درآمدیں جند ۽ شہر ۽ میتگاں مرچاں

دل ماں دھر ۽ پیهاراں بیرگ ۽ لگوراں منے
 مارا که وتن جند ۽ ٿُرس ایت ساہگاں مرچاں

مارا وہد ۽ زوراکیں شر جنگ ۽ رپپینگ
 دست مه جن گدیں بلکلیں آنچو آزگاں مرچاں

کئے دم ۽ به کنت بالا رہگوزی کجا جل ۽ ایت
 ساڳ ۽ ماں دڙچکانی روچ گپتگاں مرچاں

سرمگ ۽ به ساٹیں چو سارتی ۽ گنتیں چمماں
 تئی رفیق شنگ کڻ ۽ گپت گلاہگاں مرچاں

غلامیءِ منا جُسْت کن

غلامیءِ منا جُسْت کن
 که پُریں ہشت ٹو سال انت
 منی بندیگاں دست ٹپاد
 دپ ۽ قبلے جتگ مُھریں
 نقابے چمّاں پر دا تگ
 چوکر ۽ کور ۽ وا ز مندگ
 منی شپ روچ واجہ واجہ
 نک خشک انت چپنا دو نکاں
 غلامیءِ منا جُسْت کن
 ز بہراں وشیاں دہر ۽
 جہان ۽ رنگ ٹو رانی
 کہ من چوبیرگ ۽ محتاج

خُدا زانت اے دلِ حالَ

مناسک بُشنا کارمانیں

بلے پے! اے دُوز بیں لاپِ انت

واری انت شدیکی انت

غلامیِ مناجست کن

سکینِ دنت اے منازہرگ

یلہ دئے واجہِ کارۂ

بِ گوازِین آجوانی زندۂ

اے چاریں روچاں امبروزۂ

من مِک باں آنچو پاد کایاں

کپاں چمّ دُوز بیں لاپۂ

پدا نجھین ایت دل جندے

غلامیِ مناجست کن

گنوک ہزانہ ابدالے

کنٹے چم دار پتۂ پیریں

ہماتۂ چم ترا سک انت

بے شہار اں پے کنیا دستاں
 پدا دیراں تاں من جیڑاں
 دل ء گپ جا گے راستاں
 غلامی ء منا جسٹ کن
 پداندراں دل ء جیڑاں
 من چھاں شانکاں پر راج ء
 شد یک ٹینگلیں بڑگ
 تلا رئ گٹاں ماں و پتگ
 پت ء ماتانی ہم بچاں
 یلیں بڑا تاں گوہارانی
 ماں باہوٹاں تلا رانی
 غلامی ء منا جسٹ کن
 ہے فکر ء حیالاں گوں
 دیاناں دیکھ امبروزہ
 کہ باندار وچ بلکلیں بیت
 اے بخت چہ واب ء پاد بیت انت

بە بوج ایت سانگلاش دست ئە
 رفیق آجو بە کن بلکیس
 غلامى ئەمنا جىست كن
 غلامى ئەمنا جىست كن

O

ہر دے دوست ء منارا رُخصت کت
ہوش ء سار ء سر ء اجازت کت

انگت اے دل نہ بیت منی پیوست
من ہزار رندا پیر ء زیارت کت

برت ء نیمراہ ء تو منا یل دات
نیست پروادہ تو دوست پہ ووت کت

مرچاں دڑاہی دئے ء نیائے تو
بے زبانی ء زاناں عادت کت

الم گپے استیں منے پُشتنگ
تئی ترا دزگوہار ء الوت کت

عقل ء کپت نے زمانگ ء دام
تو وtarara رفیق بد دعا کت

O

نہ زاناں چون رازی بیت زماںگ
ما دم بُرت دیدگاں چہ حون ۽ شانگ

نہ گیپت حال ۽ نہ جنت زنگے مروچاں
منی بے حاجتیں آ ڈر ۽ دانگ

ہمائیں گوں وتا اے دل تو بُرٹگ
ششگ دست ۽ منی چہ علم ۽ زانگ

چوکاں رسترے تئی مان کپتگ
کجا واب نئے منی او ڈیہه ۽ شوانگ

رفیق جند ۽ بکش کپ کپ بہ کن تو
اے وہد ۽ مردمائی نیست کمو زانگ

O

سرگر نوں کہ روزرد انت ۽ بیگاہ انت
 راہ ۽ منزل دوراں جند تئی تھنا انت
 اتلگ قیامت منے نز ۽ نوں نزیکیں
 شیطان مرچاں شہر ۽ مسیت ۽ مُلّا انت
 بُراں دزاجیں پنڈے گوں تو ہم گام ۽
 بلے پیراں دل اے انگلت ورنا انت
 چم کہ سک انت دُرسیں مارا دنیا ۽
 په من په تو پُشت ۽ پناہ وت اللہ انت
 دل تو گنوک نے پھر ۽ بندے په دوستاں
 جاگ جان ۽ جند ۽ مرچی بدوا انت
 ما تیں ڈیہہ ۽ چون برے منے په ہالو
 اے کہ رفیق منے پت پیروکی بُنجاہ انت

O

ہم دل نہ ہمراہ نہ سنگت ما نہ تو
ستک نہ دل بہ کرتیں محبت ما نہ تو

عشق نہ اسرار نہ ہردے گون جنگ
پیر اشٹگ ناکہ زیارت ما نہ تو

اے دراں ڈیہی بہ چٹ ایت منے سرا
ہور پدا بیں یا قسمت ما نہ تو

عاشقین ہر دو دلانی حاترا
بُونگیں باز ہر دو قیامت ما نہ تو

دوری نہ دیوال شگرانت دور دات
جلدی پہم ات ارس نہ قیمت ما نہ تو

مددتے بیت کپتگیں شال نہ رفیق
یل کنگ کہ باگیں تربت ما نہ تو

O

چونیں نوبت ء دورے ہر کس گیش ٹھے پوت نہ انت گوں و تی غماں گنجیں
 مرچاں ہمسبل ء ہمراہ درداریں سنگت نہ انت گوں و تی غماں گنجیں

نیکه روچ ء آرامے نیکه واب شپ ء چمّاں نیکه زردء تاہیرے
 آفرین ترا صد بر پچ ترا منے حاجت نہ انت گوں و تی غماں گنجیں

دل ماں اشکراں بربیان پہ ترا من برباداں چو موالي ء گرداں
 کمو تئ دل ء پہ من واہگ ء محبت نہ انت گوں و تی غماں گنجیں

دانکہ تو منی عشق ء سانکلاں گوں بندیگ یے دھرء وش نیتکانی
 کئے بدیں نگاہی ء چارایت کس ء ہمّت نہ انت گوں و تی غماں گنجیں

پُریں ہشت ۽ نو سالیں چنڈے حاترا نان ۽ دست ۽ پاد بندیگاں
اے منی غریبی انت اے نصیب ۽ قسمت نہ انت گوں وتنی غماں گنجیں

نوں نہ بیت سفر گوں من وہد گوں تئی پاداں بس منا پہل کن تو
پاد ۽ دل نہ باں ہمراہ جند منی سلامت نہ انت گوں وتنی غماں گنجیں

وہد ۽ مارا دور دا ٹگ چہ وتنی لگاہاں چے ما رفیق حیراناں
مردمانی زرد ۽ نوں پیشگی مئے عزّت نہ انت گوں وتنی غماں گنجیں

O

توئے تہنا دگه پ چم نہ دیستگ
ترا چو مطلبی مردم نہ دیستگ

توئے چورانی درور ماں بہشتی
جهان ء رنگ ء تئی دژوشم نہ دیستگ

چو کوه ء کپتگاں چک ء سرا ماں
وئی عمر ء چشیں من غم نہ دیستگ

منی چمّانی پورا چیزے گار انت
دو روچ انت من وئی محرم نہ دیستگ

پسیشا گوادر ء کچ ء گلائے
رفیق تو کونٹھ ء موسم نہ دیستگ

O

ما کپتگاں تئی تزاگ ء آس ء دو ٹکریں
دل پرشتگ شیشگ ء چو گلاس ء دو ٹکریں

بُروانال بیمناکیں تئی کش اگ کمان
لانک ء منی به چار و تاس ء دو ٹکریں

دو مودیں عاشقی ء نگاہاں جتگ ترا
دز پشوکیں جیگ ء گندال تئی لاس ء دو ٹکریں

ٹوک شگاناں سُشتگ تئی بیرگا منا
منی لاش نہ بیت گوں کس ء شناس ء دو ٹکریں

ستکمیں منا رسین ایت منی منزل ء رفیق
پاد ء مه چار سستگ سواس ء دو ٹکریں

O

اُمبرء گوستگ تکے جندوئی پیر کتگ غم نہ چٹ آنت سرا
 قسمت ٿ تالهه چہ ترا دیر کتگ غم نہ چٹ آنت سرا

مارا یکپارگی زاناں بیگواه کنئے مرگء ارجان جن ٿئے
 قاتلین دیدگانی و تاس تیر کتگ غم نہ چٹ آنت سرا

اوئے بخت ٻ بدیں تو نہ کپت ٿئے منی قسمت ٿ تالهه چہ
 پ ترا چلنچومن زیارت ٿ پیر کتگ غم نہ چٹ آنت سرا

انچیں زور اور یں بُلکے منئے نہ من ۳ ایت حبر بندی ۽
 واجہء بی بیء معتبر میر کتگ غم نہ چٹ آنت سرا

پ تئی ڏوری ۽ جیڑا تگ من دل ۽ انچو گزیتگ رفیق
 ارساں چماني گورجیگ ڪلمیر کتگ غم نہ چٹ آنت سرا

O

منا بے حال بہ کن سد بر
ترا بے حال نہ باں پچ بر

وئی گیر بیار ہما روچاں
منا گوشت کہ وتا سوچاں
مہ بو حیران منی دلبر

رُبان وارتگ بلوچی تو
مزن بوت نے مردوچی تو
تئی گپ نوں نہ باں باور

کدیں داں تربت ء نندے
کُش نے تو محبت ء نندے
ترا دیریں بیا واتر

چ تو من نذر ء کولیگاں
تئی عشق ء موالیگاں
رفیق ہر گپ تئی چم ء سر

O

تو اتلگ نے چہ ہما راہءَ ہما راہءَ برو
منا یلہ دئے بہ چار تو وتی حُداءَ برو

چہ لانک ء میںاں وتی پیسرا غماں جندءَ
منارا ڈور مدئے عشق ء وتی چاہءَ برو

نہ جندءَ سُدّ نہ سما ناں کہ گنجیں امروزءَ
سرا بلاہ کن ات پرچہ چپشیں نواہءَ برو

من قید نہ بندال دل ء یکے ء منا دیریں
منارا دوست مدار دیدگ نہ آرواهءَ برو

اے ڈور ء نیست بھروسہ زبان ء انسانءَ
ودار پہ من مہ کن مُپتہ سال نہ ماہءَ برو

رفیق چون نہ بیت اے منی دل ء آرمان
بہ دژوہ ایت مردم وتی دیرگیں ہمراہءَ برو

پچ مه پُرس چه منا عهد ء بدل قصہ ؎
دور بوتگ دُرپیں چو بدل قصہ ؎

گوستگاں گوں منا چاریں روچ چون منی
گوش به دار مرچی گوں من به جل قصہ ؎

شپ زمستانی انت روچ کتگ نشتگاں
عهدي ایں مردمان گوں به شل قصہ ؎

وہدے واناں رفیق شے ء حانی تئی
باں جگر کپ منی دل بیت تل قصہ ؎

O

بام ۽ داڳ تئي که وفاداري ۽
سرنوں تاک کپيگ منيگ ۽ تئي ياري ۽

لڳ آباديس عشق ۽ چتگ تو وتي
من هم بستگ سفر اوں وتي گاري ۽

من هم گله نه باں تو دل ۽ پچ ميار
دور بدل بوڳاں وہد نياں ساري ۽

چون کناں بس منئے روچاں نصیب ۽ کنگ
منئے دلاني نه بیت قصہ رازداری ۽

مارا کئي کارچ چھانلي لڳ ايت رفیق
من که عشقی نياں تو هم بیزاری ٿئے

حامد میر نامۂ

تو پہ بیہار نہ بندے دپ ۽ مردمانی
داں دل ۽ است ڏیبھ ۽ وفا مردمانی

تو پدا آسے چاگرد ۽ جببور کتگ
جان روک انت چو لہڑیں تپ ۽ مردمانی

کائے چو رستۂ دُریں آوار جن ٿئے
زورئے زہگاں برے ماں شپ ۽ مردمانی

دزاج ۽ دوریں دلاني سفر واڳه
پاد دزوہ انت راه ۽ کپ ۽ مردمانی

پہ وتا ایوکا جیڑئے دائم رفیق
تو نہ چارئے اے نقش ۽ نپ ۽ مردمانی

O

ہچھر نہ روت زبان ۽ ڦپ چیر دنیگ نہ بیت
شنگلیں منی ۽ تئی نوں گپ چیر دنیگ نہ بیت

شریداری انت منی ۽ تئی داں محبت ۽
ہچھر ترا گوں ٺقص ۽ نپ چیر دنیگ نہ بیت

اسرار ۽ عشق ۽ باریں پُٹین ٿے چونیا
گیپت مردم ۽ را گوڻدیں تپ چیر دنیگ نہ بیت

آزمان ۽ دپ پچ بہ بیت به نندال تئی دڑاہی ۽
معراج ۽ بیت پہ من شپ چیر دنیگ نہ بیت

انچیں کتگ گناہ یے سیاہاں تئی دست ۽ دیم
سجدہ ۽ مهربان ۽ بہ کپ چیر دنیگ نہ بیت

ہرچی بہ کٹ ایت قسمت سر گوستگاں رفیق
دنیا ۽ مارا سکلیں دپ چیر دنیگ نہ بیت

